

DELO ZA SLOVENSKI NAROD

Vse pohvale vredno je vsako — tudi najmanjše — delo, ki je opravljeno za ves slovenski narod ali za drobce naroda, ki žive razkropljeni kot izseljenci po vsem svetu. Kdor piše, poje, igra, izdaja časopise in knjige, se trudi z mladino, hodi na sestanke in seje, govori in predava, zasluži, da se mu vsi Slovenci iskreno zahvalimo za to, da pomaga ohranjati slovenstvo. Dvakratno zahvalo pa zasluži tisti, ki skuša slovensko ime utrditi tudi med tujci, ki skuša svet seznaniti s slovenskim narodom in njegovimi problemi, ki skuša tujcem vlititi spoštovanje do slovenskega naroda in jih pridobiti, da pomagajo Slovincem v borbi za njihove pravice.

Naj omenimo dva primera takega delovanja za slovenski narod, ki sta se izvršila v zadnjem času. Prvi je dr. Arneževa knjiga "Slovenija in European Affairs", knjiga o Slovincih, napisana v angleškem jeziku. Druga pa je bila prireditev slovenskih akademikov v Argentini, ki so jo nedavno pripravili pred različnimi narodnostnimi skupinami v Buenos Airesu.

Le spomnimo se, koliko je bilo pri nas gorjenja in pisanja o tem, da je potrebno napisati v svetovnih jezikih knjigo o Slovincih, knjigo, ki bo na eni strani na znanstveni višini, na drugi strani pa napisana tako, da bo vzbudila pri tujcu zanimanje za Slovence, Slovenijo in njene probleme.

Dr. Janez Arnež ni govoril in ne pisal o tej potrebi, ampak je tako knjigo v angleškem jeziku napisal. Vsa čast mu, saj je to prva knjiga take vrste, ki piše o Slovincih in more zadovoljiti tudi najbolj razvajene bralce. Dr. Arnež je s tem storil veliko delo za slovenski narod in zasluži vso pohvalo in zahvalo.

Dr. Arnež je storil svojo dolžnost in še mnogo več kot svojo dolžnost. Sedaj pa je na ostalih Slovincih, da store še oni svojo dolžnost, da namreč to knjigo razširijo med tiste, katerim je namenjena, t. j. med tujce, ki obvladajo angleški jezik.

Vsak zaveden Slovenec bi moral kupiti vsaj en izvod in ga darovati uglednim in vplivnim tujim osebnostim (politikom, cerkvenim dostojanstvenikom, časnikarjem i. t. d.), ki razumejo angleški jezik, in teh tudi v Argentini ni malo. Tako bo knjiga dosegla svoj namen.

In naši študentje? Nedavno so v Buenos Airesu skrbno organizirali lepo popoldansko prireditev, nanjo povabili visokošolce raznih narodnosti ter jim v besedi in sliki prikazali Slovenijo, njeno zemljepisno lego, njeno zgodovino, njene probleme, prikazali slovensko pesem in slovenske narodne plese, prikazali slovenski zamejski tisk, kar vse je vzbudilo veliko občudovanje do našega naroda. S tem so naši visokošolci pokazali tujcem, da smo Slovenci zrel in kulturni narod, vreden zanimanja, spoštovanja in upoštevanja.

Navedli smo ta dva primera, ne da bi s tem hoteli reči, da sta edina, ki kaj pomenita v propagandi za naš narod in da ni nihče drugi ničesar storil za naš narod. Toda mislimo, da zaslužita javno pohvalo in zahvalo.

Papež Janez XXIII. in Slovenci

Sedanji papež Janez XXIII je bil pod prejšnjim sv. očetom Pijem XII več let v vatikanski diplomatski službi. Med drugim je bil tudi apostolski nuncij v Bolgariji. Tako je večkrat potoval skozi Ljubljano ali v Sofijo ali pa iz Sofije v Rim. Dne 9. novembra 1927 je pa v Ljubljani vožnjo prekinil ter je obiskal tedanega ljubljanskega škofa dr. Antona B. Jegliča, ki je v svoj dnevnik dne 13. nov. 1927 zapisal tole:

"Visok obisk. V sredo 9. nov. me je obiskal nadškof Roncalli, apostolski vizitator v Bolgariji. Peljal sem ga v zavod, v novo frančiškansko cerkev v Šiški in v tiskarno. Vse mu je bilo zelo všeč in nam je čestital."

Obisk tedanjega nadškofa Roncallija škofovemu zavodu Sv. Stanislava v Št. Vidu je v zavodski kroniki popisal M. Štular z naslednjimi besedami:

"Dne 9. novembra 1927 pa nam je pripeljal Presvetli zopet visokega gosta. Obiskal nas je namreč prevzvišeni gospod nadškof Angelo Roncalli, apostolski vizitator v Bolgariji. Nadškof je bil poln pohvale nad zavodom in njegovim delom." (Ob srebnem jubileju, 1930, str. 42.)

Sed. papež Janez XXIII je pa bil tiste dni tudi med ljubljanskimi bogolovci, kjer se je udeležil akademije v čast sv. Jozafatu, katero je priredil semeniški odsek Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Na njej je tudi govoril. O tej akademiji je revija "Kraljestvo božje" v prvi številki leta 1928 poročala takole:

KOROŠKA

Celovcu so se koncem oktobra zbrali na tečaju Katoliške prosvete referenti iz 30 far. Tečaj se je pričel s sv. mašo, ki jo je daroval prelat dr. R. Bluemel; obiskal ga je tudi kanonik. A Zechner, ki je v kratkem nagovoru vzpodbujal referente k delu za razvoj katoliške prosvete. Dr. Bluemel je kot prvi govoril o božjih osnovah prosvetnega dela. Prof. dr. V. Inzko je v izčrpnem referatu obdelal praktično stran prosvetnega dela in dal navodila, ki bodo udeležencem zelo koristila pri podrobnem delu. G. Vinko Zaletel je podal v zgoščenih obliki vsebino svojih predavanj na farah. Njegov predavanje so spremljali lepe slike. Vredno delo je obravnaval delo laič. dr. J. Hoernbock je predložil delo laič. razgovora pa je predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Pavle Zablatnik pozdravil delo Katoliške prosvete in zagotovil, da bosta obe ustanovi složno sodelovali pri delu za skupne krščanske vrednote.

V "Koroški kroniki" beremo poročila iz posameznih delov slovenske Koroške, ki so vsa v znamenju gonje proti slovenskemu pouku v šolah. Odlok deželnega glavarja, da morejo starši odjaviti otroka od pouka slovensčine, so na sprotiki porabili za izvajanje pritiska na starše. Deželni in državni uradniki, pa tudi razni posamezniki ne opuste nobene prilike, ne da bi skušali vplivati na starše. Mnogi so se temu nasilju —

"Celotni prireditvi je da'a poseben značaj navzočnost in pa domače besede apo-tolskega vizitatorja Bolgarije, nadškofa Roncallija. Na svoji poti iz Rima v Bolgarijo se je ustavil za nekaj dni v Ljubljani in ob tej priliki obiskal tudi naše semenišče. S slovensko pesmijo in francosko besedo smo pozdravili v svoji sredi zastopnika velike misli miru Kristusovega v kraljestvu Kristosovem... Nato je spregovoril v razumljivi latinščini apostolski vizitator. Takoj smo spoznali, da so njegove misli tudi naše misli, kar je tudi sam poudaril z besedami, da je dobro razumel govorico naših src... Vdčil nas je v Carigrad, kjer nam je iz besedi starega ča-titljivega metropolita kazal žetjo vzhodnih kristjanov po isti ljubezni — ljubezni Kristusovi, ki objema ves svet. In še Bolgarijo nam je pokazal v luči Kristusove ljubezni, kamor tudi n'ega vodi ista ljubezna. Povedal nam je, da ljubi Bolgarijo, in sicer zato, ker ve, da bolgarsko ljudstvo pozna in ljubi Kristusa; kdor pa ljubi Kristusa, ni daleč od njegove Cerkve. Tudi nam je priporočal to ljubezno, ki naj se kaže zlasti v molitvi, da bi po vsem svetu zavladal mir Kristusov. Iz vseh njegovih besed smo čutili in doživljali dih onega mogočnega vetra, ki izhaja iz Kr'stusa in prihaja iz večnega Rima ter se razširja po vsem svetu, katerega šumenje se izliva v tiho molitev: Da bi bili vsi eno."

Od tedanjih slovenskih bogoslovcev žive in delujejo sedaj v Argentini med drugim p. Caserman, g. Stanko Škrbe, Janez Kalan in Stanko Skvarča.

prikrito uradnemu in privatnemu — vdali. Nemški listi pišejo, da se sedaj kaže samo 17% otrok uči slovenskega jezika ter na veliko pišejo o "drugem plebiscitu za Avstrijo". Avstrijska ljudska stranka in socialistična seveda tudi primerno podpirata in podpihujeta to gonjo. Glede pisanja o "drugem plebiscitu" pripominja Koroška kronika, da so ravno najbolj navdušeni za Avstrijo v plebiscitu l. 1938 glasovali za Hitlerjevo Nemčijo.

Svoboda agitacije pa velja v demokratični Avstriji samo za nekatere. Če pa gre kak zaveden Slovenec samo po opravih iz svojega kraja, ga takoj to drugim zgodilo bratoma Opetnik iz Pliberka. Tožili so ju pri "čuvarju reda in pravice" županu von Meintzu. Ta je takoj sklical sejo občinskega odbora in napadel brata kot najhujša zločinca. K tej seji pa ni povabil predstavnika kmečko-gospodarke liste dr. Arbeitsteina, ki bi sicer bil kaznovan s 500 šilingi globe, če i se ne udeležil kake seje občinskega zbora.

V Dusseldorfju postaja T.V. predvajala razgovor teh svojih poročevalcev z avstrijskim kanclerjem Raabom. Na vprašanje odnosih s sosedi, je kancler Raab izjil, da je vlada vodila dolga pogajanja Titovo vlado, ki pa so v zastoju rav zaradi dogodkov na Koroškem, ker jeografska vlada gradjala postopek dne vlade. Raab je se-

OGNJENA SMRT PIONIRJA III.

Pionir III., pozlačen in posrebrjen satelit ameriške vojske, ki bi moral leteti mmo Lune proti Soncu in ga nato obkrožati kot umeten sončni satelit, je v nedeli, 7. t. m. ob 17. uri po buenosaireskem času zgrmel v ognjeno smrt 88 km. južno od Timbuktu. Nekaj nad 30 cm. dolgi in ok. 6 kg. težki satelit so mogli opazovati na vsem njegovem poletu v vseirije, ko je dosegel višino 106.600 km, nakar ga je privlačnost Zemlje zaustavila in potegnila nazaj za smrt. Na najvišji točki se je njegova brzina zmanjšala na nekaj sto kilometrov na uro, ko pa je začel padati proti Zemlji, pa se mu je brzina znova povečala, tako da je dosegla blizu zemeljske površine do 37.200 km. na uro, ko je zavozil skozi ozračje v pragozd pri Timbuktu v severnem delu srednje Afrike.

V poletu skozi zemeljsko ozračje s tako velko hitrostjo so se njegov zunanji pozlačeni oklep in nato vsi njegovi aparati razbinili v nič v strahoviti vročini zaradi trenja ob zračne molekule. Opazovalna postaja na Puerto Rico je ugotovila padec Pionirja III.

Četrta stopnja rakete Juno II., ki jo je sestavila ameriška vojska, je pogonila satelit v višino 106.600 km proti Luni, s Cape Canaveral na Floridi, v soboto, 6. t. m. Kakor znano, je Pionir ameriškega letalstva, ki so ga izstrelili z istega mesta proti Luni, dosegel višino 114.000 km.

V raketi Juno II. je napačno delovala zaklopka za dotok goriva. Prva stopnja, ki jo je predstavljala kratkometna balistična raketa Jupiter, je dogorela 3,7 sekunde prehitro in tako oropala ostale stopnje potrebne hitrosti, da bi premagale zemeljsko privlačnost.

Toda z znanstvenega stališča poskus ni bil poraz. Med poletom je Pionir III. oddal dragocena poročila o smrtonosnem pasu radijskega izžarevanja okoli Zemlje, ki predstavlja eno največjih nevarnosti za človeške polete v vseirije.

Pionir III. je nosil tudi majhno plaketico z napisom vojnega ministra Bruckerja: "Raziskujemo vseirije za večji napredek človeštva. W. M. B., decembra 1958."

Juno je bila prva raketa ameriške vojske, izstreljena proti Luni. Druge tri, ki jih je izstrelila, so imeli namen, da živijo podobno konec kakor ta vojaška. Dve sta se razleteli hitro po odletu, tretja pa se je vrnila iz vseirija zaradi napake v odletnem kotu. Vojska bo po načrtu izvedla še eno izstrelitev proti Luni.

veda pristavil, da smatra za pravilno, da starši odločajo o pouku svojih otrok. Ni pa omenil, da se starše na najrazličnejše načine sili k odjavljanju otrok od pouka slovensčine.

V Pečnici je praznovano zlato mašo tamkajšnji župnik Michael Barbič. Zlatomašnik je štajerski rojak, a je bil že med prvo svetovno vojno vojaški kurat v Celovcu in Bejaku. Po vojni je deloval po raznih štajerskih župnijah, leta 1932 pa je bil imenovan za župnika v Guštanju.

ARGENTINA

Mobilizacija železniškega osebja je povsem uspela. Železniški promet v vsej republiki je sedaj normalen. Vrši se pa še naprej pod vojaško upravo. Mobilizacijskemu pozivu se je odzvalo 95% vsega žel. osebja. Tiste železničarje, ki niso prišli na delo, so dali pred vojaško sodišče, kjer so jih obsodili na občutne zaporne kazni, veliko so jih pa tudi odpustili. Vojaška oblast je odredila tudi aretacijo vseh članov železničarskega gremija Union Ferroviaria. Za izvedbo vseh svojih nalog, ki jih ima vojska z mobilizacijo železničarjev, je dobila pojačenje s četami iz provinc Corrientes in Entre Rios.

Peronisti v mestu Concordia v provinci Entre Rios so pred dnevi poskušali napasti vojašnico 6 konjeniškega polka. Straža je na napad odgovorila z orožjem. Enega napadalca so ujeli ter na ta način prišli do važnih odkritij o poskusu peronističnega upora. Oblasti so zaprle več v zaroto zapletenih peronistov.

Vlada je poslala Narodnemu kongresu zakonski predlog za podaljšanje obsednega stanja v republiki za nedoločeno čas. Podaljšanje obsednega stanja, ki ga je narekovala nedavna železničarska stavka, ta je pa imela po izjavi notranjega ministra čisto prevratni značaj, narekujejo sedaj socialne motnje. Te povzročajo brezvestni trgovci, verižniki in prekupčevalci, ki strahotno dvigajo cene življenjsko važnim potrebščinam. Vlada je začela proti njim nastopati silno strogo. Dosedaj so zaprli že več takih trgovcev, ki so cene raznim proizvodom in blagu zvišali kar čez noč za sto ali pa še za več odstotkov. Spravili so jih na vojaško ladjo. Nekaj so jih že tudi poslali v konfinacijo na Ognjeno zemljo. Z zahtevo vlade po odobritvi podaljšanja obsednega stanja za nedoločeno dobo pa ne soglašajo vsi poslanci. Opozicijski so odločno proti. Pa tudi nekateri vladni poslanci so mnenja, da bi bilo treba dobo trajanja obsednega stanja časovno omejiti. Senat je vladi pooblastilo za podaljšanje obsednega stanja za nedoločeno čas že izglasoval.

Biv. predsednik republike general Evgenij Aramburu je pred dnevi odšel na obisk v Uruguay, kjer so ga sprejeli z vsemi častmi, kakor pristojajo aktivnemu predsedniku. V Uruguayu bo ostal do 15. januarja, ko bo ves čas gost tamojšnje vlade.

Minister za narodno obrambo ing. Gabriel del Mazo, ki je že več mesecev hudo bolan, namerava odstopiti, ker ne more vršiti zaupanih mu poslov. V času njegove bolezni ga zastopa notranji minister dr. Vitolo.

Slučaj buenosaireskega odvetnika dr. Satanovskega je še vedno tajnost. Preizkuje ga poseben parlamentarni odbor pod predsedstvom opozicijskega radikalnega poslanca dr. Araya. V poročilu, ki ga je sestavil ta odbor na podlagi raznega gradiva, je med drugim nekaj ugotovitev, zaradi katerih se je čutil prizadetega general Cuaranta, šef Varnostne službe pod Aramburujevo vlado. Ta general je zahteval proti sebi častno vojaško sodišče. Njegovi prošnjiki je sekretar za vojsko ugodil.

ZBORNİK-KOLEDAR SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1959 je že izšel

V redni prodaji stne samo 112 pesov.

Pri naročilu po pošti priložiti za poštno, obojvino in priporočnino še 8 pesov.

Ivan Ahčin: Socialna ekonomija

(Prva knjiga. — Založila in izdala Družabna pravda, Buenos Aires, 1958)

Univ. prof. Ivan Ahčin je vnet slovenski znanstveni in kulturni delavec. Doma je bilo njegovo delo posvečeno predvsem usmerjevanju slovenskega katoliškega tabora z ozirom na glavne ideje sodobnosti (uvodniki Drina v Slovincu, uredništvo Časa in obilna publicistika v revijah). Izdal je že v domovini več knjig, vendar ga je glavno delo zajelo v zamejstvu. Zastavil je svoje pero tako globoko, da je postal gotovo najpomembnejši in izredno delaven član slovenske znanstvene in kulturne ekipe med nami. Skoraj bi imeli vtis, da mu je prilika v zamejstvu omogočila ogromen knjižni zaklad, s katerim je obogatil slovensko, posebej pa še socialno znanost za Slovence. Po letu 1950 se je ta delavnost naslonila na izdajateljsko pridnost Družabne pravde, pri kateri sta izšli najprej prva in druga knjiga Sociologije, skupaj v treh snopičih.

Po letu 1953 tri velika dela, kateremu se je sedaj priključila še prva knjiga socialne ekonomije. Vsaka knjiga je bila v domovini dogodek posebne važno-

sti; še večji je bil pomen, če je bila knjiga znanstvene vsebine. Dejstvo, da je izšlo tako razsežno delo v zamejstvu, je gotovo zgovoren znak, kako razumemo svoje poslanstvo v zamejstvu in kaj domovini moramo nuditi.

Izredne razmere obdajajo naše delovanje v tujini. Izredni pa morajo biti tudi darovi, ki vse to omogočajo. Ahčinova Socialna ekonomija je ponoven dokaz, da nas samo tak način dolovanja ohranja v času in njega nalogah. Kdor bo ob prvem branju knjige z avtorjem prodiral v gradivo, bo imel brž vtis, da je delo samo pisano s to zavestjo. Že pri prejšnjih knjigah smo ugotavljali velike odlike A. pisanja: jasnost, lepota jezika, preprost način podajanja tudi najtežjih poglavij, izčrpane oznake časa in njega idej. Pri vsem pa je izraz točen in dosledno precizen, nikjer ni videza popuščanja na račun lahkotnosti.

Prva knjiga podaja osnove gospodarskega življenja, razlago vede o družabnem gospodarstvu, zgodovino gospodarskih nauk in govori o gospodarski se-

stavi v preteklih sedanosti. Tehnika pisanja neprno in prožno razlaga osnovne pojme odarjenja, obseg in svobodo gospoda, govori o razmerju med državo in gospodarstvom, o gospodarstvu in tehtazsežno je poglavje o lastninski praut osnovi svobodnega gospodarstva o družabnem gospodarstvu je p tako, da bo vsakdo mogel zajetjen pojem, ki ga avtor obravnava. lo se podani sestavki o ekonomiji, o Cerki in gospodarstvu.

Skozi kult. ino človeštva, nje glavne idejegloble misli in kako so te vplivale idejni razvoj nas povedejo poglagodovini gospodarskih nauk. (socialne in gospodarske ideje ltja so podane pregledno, in mallobnih del, kjer bi bila marksizemunizem obdelana v slčni izviroc je skoraj tretjina knjige odmerjiki glavnih socialističnih strujaru med Titom in Džilasom se j'la po vsem svetu debata o titiz njegovih sestavinah. Vsa tvarajeta v sestavkih, ki so silno kani, vendar izdajajo poznavaiki opustil noone misli ob strar

Kako so vse te zamisli vplivale na razvoj gospodarstva zajema avtor v pregledu gospodarskih sestavov v preteklosti in sedanosti. Gospodarstvo je obdelano v vseh njegovih oblikah od vsega početka. Povzod je vpletena ocena oz. kritika sistema in so podane najnovejše smeri pravo do naših časov. Poleg modernih tokov v socialističnem taboru so navedene razvojne težnje v sodobnem gospodarstvu.

Knjigo zaključuje posebno stvarno kazalo, sledi mu imensko kazalo in pregled vsebine.

Slovenci smo šli v emigracijo ne samo kot politična emigracija. Naš čas je človeštvo zajel z globljimi nalogami, živimo v dobi, ko se v nekem oziru svet na novo poraja. Novosti pa niso samo v duhovnem svetu, tehnika in družbena trenja se stavljajo na nove temelje.

Na tak razvoj smo bili nekoliko že pripravljene v idejnih borbah zadnjih desetletij v domovini. Ves ta potek pa je viden tudi v delu emigracije in jasno prihaja do izraza tudi v A. knjigi. Ne gre za znanstveno ali tehnično opremo, ki naj nam olajša dnevne in trajne spopade s časom. Gre za ohranitev poti,

ki smo ji sledili, ker je bila varna in prava. Vse to pa zahteva od avtorja mnogo več kot pa v rednih in mirnih razmerah. Poleg globoke in trdne znanstvene opreme mu nalaga tudi še dolžnost, da ta razvoj med nami zvesto in vztrajno spremlja. Ta delavnost ni lahka, zahteva še vse večjo odgovornost in predvsem — ljubezen. Ljubezen do dela in do sadov, ki naj iz tega dela zrastejo.

In ta ljubezen kar vidno veje iz vsake strani A. dela. Omogočila je tisto mirnost in popolno ravnotežje v podajanju gradiva, ki požahntuje vsebino in odpira obzorje pri tistih poglavjih, kjer bi se hotel še kdo obsežneje počiti in razgledati. In temu služi kakor v vseh dosedanjih A. publikacijah — obsežen pregled gradiva na koncu vsakega poglavja. Knjiga je res prava zakladnica in izredna obogatitev sodobne slovenske socialne literature.

Družabna pravda je z založništvom krenila velik korak naprej v svojem poslanstvu.

Knjigo je okusno in osnovni težnji dela primerno (mirne črte v jasnih barvah) opremil arh. Marijan Eiletz.

Novice iz Slovenije

Na skupščini Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani so navajali, da se je v prvih šestih mesecih let. leta število ambulantnih pregledov dvignilo na 47.890, stroški ambulantnega zdravljenja so se pa povečali za 49,15%. Tudi specialistični pregledi na ljublj. Polikliniki so močno narasli. Med tem, ko je bilo lani v prvem polletju na omenjeni Polikliniki 294.441 specialističnih pregledov, jih je bilo letos v istem času 416.960. Na Polikliniki so se v istem času zvišale tudi cene storitvam od 128 dinarjev na 300 dinarjev, honorarji zdravnikom za uro pa od 300 na 500 dinarjev. Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani je imel 31. avgusta 1957 80.806.000 dinarjev suficita, istega dne letos pa 19.653.000 din. izgube.

Beograjska opera je proslavila stoletnico Puccinijevega rojstva z uprizoritvijo njegove opere "Dekle z Zapada". Nasloveno vlogo v operi je pela Valerija Heybalova.

Akademski pevski zbor ljubljanske univerze "Tone Tomšič" je letos gostoval v Franciji. Pel je tudi na VI. mednarodnem študentskem festivalu v Strassbourgu. Kritika mu je prisodila prvo mesto. Poleg koncerta v tem mestu, je zbor pel še na štirih drugih koncertih. Med drugim tudi v Nancyju.

NAGRADNI NATEČAJ SLOVENSKE KATOLIŠKE AKCIJE

Na lanski nagradni natečaj Katoliške akcije sta se odzvala dva avtorja. Razsodišče (profesorji dr. I. Lenček, A. Geržinič in K. Rakovec) je na svoji seji soglasno odločilo, da ne eno ne drugo delo ne dosega tiste književne in odrske kvalitete, da bi mu mogli prisoditi nagrado. Oba rokopiša sta avtorjema na razpolago v pisarni Dušnega pastirstva, Ramon Falcon 4158 v Buenos Airesu.

Odbor Katoliške akcije ponavlja razpis natečaja za drugo leto. Pogoj in postopek so taki kot prvič:

1. Za tekmovanje pridejo v poštev izvirna, še ne objavljena ali izvajana slovenska odrska dela, katerih izvedba bi bila primerna na praznik Kristusa Kralja in ob podobnih priložnostih.
2. Kdor se tečaja udeleži, naj pošlje tipkan izvod na naslov: Slovenska katoliška akcija, Ramon Falcon 4158, Buenos Aires (Argentina) tako da dospe do nedelje Kristusa Kralja 1959.
3. Avtorjevo ime mora v rokopisu nadomeščati šifra. V priloženi zaprti kuverti je treba sporočiti piševo pravo ime.
4. Pri oceni del bo odločala njih književna in odrska vrednost. Glede vsebine je edina smernica določilo t. l., glede obsega pa je želja, da izvedba traja najmanj 3/4 ure.
5. V razsodišču so: prof. dr. Ignacij Lenček, prof. Alojzij Geržinič in prof. Karel Rakovec.
6. Odločitev razsodišča bo razglašena do 8. decembra 1959. Tedaj šele se odpre kuverte z imeni avtorjev.
7. Prva nagrada znaša 2500 argentinskih pesov (\$ 2.500), druga 1500 pesov (\$ 1.500). Razsodišče ima pravico, da nobenemu delu ne prisodi nagrade, ali da dodeli samo eno od nagrad, ali da določi delitev obeh nagrad med dve deli.
8. Pravica za prvo izvedbo nagradjenih del pripade Slovenski Katoliški akciji.

Buenos Aires, 1. decembra 1958.

Begunci iz Jugoslavije

Pritisk Titovega režima na prebivalstvo itd.

Neue Zuercher Zeitung je pred kratkem objavila naslednji članek o bežanju ljudi iz Jugoslavije. Ker pisec zelo točno in jasno označuje razmere v Jugoslaviji in je zanimiv zlasti za tiste naše bralce, ki imajo svoje sorodnike in prijatelje med sedanji begunci, ga objavljamo v prevodu. Glasi se:

Kakor v tistih časih, ko sta Turčija in carska Rusija vihtele svoje biče po hrbtih vzhodno-evropskih narodov, tako tudi dandanes, v dobi komunizma, teče stalni tok bežečih ljudi z vzhoda na zahod. Včasih, kot n. pr. ob madžarski revoluciji leta 1956, ta tok naraste in se tisočkrat poveča. Tedaj izbuja na zapadu posebno pozornost in resnično, dejansko sočutje. Vse prelahko pa prezremo, da preseljevanje beguncev na zapad ni nekaj trenutnega, ampak je stalen pojav, ki povzroča stalno skrb, težko skrb, toda zadevo takega značaja, ki za zapad ni samo politično nujna, ampak iz osnovnih človeških razlogov zahteva zadovoljivo rešitev. Žal vedno in povsod tega ne razumejo, kajti sicer bi se ne moglo zgoditi, da begunci iz komunističnih dežel zaradi pomanjkanja materialnih sredstev za vzdrževanje, ali ker nimajo možnosti, da bi potovali dalje, ali pa celo samo iz birokratskih razlo-

gov in ovir morajo potovati nazaj, odkoder so prišli. Begunske pravice jim odrekamo, na silo jih pošiljamo nazaj. Ta usoda zadene posebno številne begunce iz Jugoslavije, ki se zatekajo v Avstrijo, Italijo in Grčijo.

Mnogi ljudje so skeptični glede jugoslovanskega begunskega vprašanja. Razmere so sedaj v Jugoslaviji veliko boljše kot v satelitskih deželah. Toda dejstvo, da je dotok beguncev iz Jugoslavije tako velik, daje že sam po sebi dokaz, da tamkajšne razmere ljudje še vedno smatrajo za tako hude, da so jim zadosten povod, da nezakonito, po nedovoljenih potih zapuščajo domovino.

Jugoslovanski notranji minister Ranković je sicer razglasil v marcu, da imajo sedaj delavci doma dovolj zaposlitve in ni treba v tujini iskati dela, kakor je to moralo poprej približno 30.000 delavcev iz Jugoslavije vsako leto iti v tujino za zaslužkom. Prav 30.000 pa znaša število tistega delavstva, ki beži v Avstrijo, Italijo in Grčijo. Toliko jih je bežalo v letu 1957, in toliko jih je zaprosilo za pribežališče v zapadnih deželah. V Avstrijo jih je prišlo 14.000, v Italijo nekaj manj, ostanek v Grčijo. Spričo teh ostane Rankovičeva trditev le še nedosegljiva demagogija. Da

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Prvo sv. obhajilo slov. otrok

V nedeljo 7. decembra t. l. je bilo v kapeli sester dominikank v Ramos Mejia prvo obhajilo slovenskih otrok. Med mašo, ki jo je imel g. direktor, je prejelo prvo sv. obhajilo 92 slovenskih otrok. Pred obhajilom je imel g. direktor Orehar nagovor na prvoobhajance. Polagal jim je na srce naj vztrajajo v veri in radi pristopajo k sv. zakramentu. Staršem je pa naročal, naj še nadalje otroke uče verskih resnic in jih pošiljajo tudi k verouku, da se bodo o veri temeljito poučili. Po cerkvenem nagovoru so otroci ponovili krstno obljubo.

Med sv. mašo je ubrano prepeval Galusov mladinski pevski zbor. Po maši so se prvoobhajanci skupno slikali, vsak je dobil tudi lepo spominsko podobo s podpisom kateheta, nakar je bil skupen zajtrk vseh prvoobhajancev.

Miklavževanje med Slovenci

Sv. Miklavž je bil letos kar močno radodaren. Obiskal je več slovenskih naselij na področju Vel. Buenos Airesa. V soboto, 6. decembra so ga lepo sprejeli rojaki, zlasti pa slovenska mladina, v župnijski dvorani v San Justu. Naslednji dan v nedeljo dne 7. decembra je pa bil kar na dveh krajih. Ob šestih popoldne je obdaroval slovenske otroke v župnijski dvorani v S. Martinu. Pred Miklavževim prihodom je bila uprizoritev Vombegarjeve igre Miklavžev koš. Ob sedmih je pa Sv. Miklavž obiskal slovensko naselje v Lanusu ter med pridne otroke razdelil polno daril.

V ponedeljek 8. decembra je bilo Miklavževanje v Slovenski hiši na Ramon Falconu v Buenos Aires. Kot priprava na prihod dobrotnega nebeškega svetnika je bila uprizoritev Vombegarjeve Miklavževke "Miklavžev koš", nato je pa prišel na oder sv. Miklavž v spremstvu angelov ter delil darila otrokom in odraslim. Čeprav je že sam pogled Sv. Miklavža krotil bes hudih peklensčkov, je vendar sama njihova pojava pri otrocih vzbujala precej strahu.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Franca Speliča in njegove žene g. Franciške Hinčič v Barrio San Roque v Moronu se

ne hralnice v p., Ivanka Korbar, roj. Korošec in Vilma Gajšek, roj. Orbock v Celju, Jože Belc, žel. v p. v Stožicah, Aleksander Lukež, upok. v Brežicah, Ivan Strah, biv. pos. v Devici Mariji v Polju, Franciška Mihelič, upok. v Celju, Jakob Muhič upok. v Markovcih pri Ptuj, Franc Petrin, fin. inšpektor v p. v Rečici ob Savinji, Jože Lesar v Gorenji vasi pri Ribnici, Jože Turšič v Cerkljici, dr. Alojz Rakun, odvetnik v p. v Celju, Slava Saunig v Vrtojbi, Aleš Potočnik v Selcah nad Škofjo Loko, Težija Šimic v Koroški Beli, Mici Podlogar v Trziču, Tončka Čop, poštna uradnica v p. v Olševku, Alojz Drobež v Verneku, Ivo Laharnar, šolski upravitelj v p. na Blejski Dobravi, Janež Črne, upok. v Devici Mariji v Polju, Alojzija Močilnikar na Igu, Karel Košenina, biv. gostilničar na Vrnskem, Anton Koprivšek v Novem Sadu in Ana Mohar, roj. Kržišnik na Viču.

je rodil sinček Franček. Sročni družini naše čestite.

Poroki. V soboto, 6. decembra 1958. sta se poročila v Buenos Airesu: Ob pol sedmih zvečer v cerkvi Brezmadežnega Srca Marijinega na Trgu Constitución gđ. Marijana Bajlec in g. Vladimir Voršič. Mladi par je poročil s poročno mašo g. direktor Anton Orehar, za prič. so pa bili njuni starši: nevesti g. dr. Franc Bajlec in ga Zora, roj. Košir, ženinu pa g. dr. Alojzij Voršič in ga Terezika, roj. Tomšič. Ob pol deveti uri zvečer sta stopila pred oltar v cerkvi Santo Cristo v Villa Lugano g. Ramon Zajac, ukrajinski rojak, in gđ. Antonija Vidmar. Tudi ta par je poročil g. direktor Anton Orehar, za prič. sta pa bila: nevesti njen oče g. Matevž Vidmar, ženinu pa njegova mati Marija Makar, por. Zajac. Prav tako v soboto 6. decembra sta se poročila in sicer v cerkvi Sv. Jožefa v mestu Nueva Talar g. Ciril Langus in gđ. Amelia A. Rodriguez. Mladim parom ob vstopu v novo življenje iskreno čestitamo ter jim želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

†Marija Caserman, roj. Slabe. Iz domovine je prišlo žalostno sporočilo, da je dne 19. novembra t. l. v 88 letu svoje starosti umrla na Vrhnikih ga. Marija Caserman, roj. Slabe, mati p. jezuita I. vega brata Jožefa, ki živi v Košarju. Čeprav je bila pokojna vse življenje bolehnata, je bila ena najstarejših farank v vrhniški župniji in de zadnjega na nogah. Bila je žena neprestane molitve in dobrih del. Za njen gd. 15. avgusta ji je sin pater Ivan poslal magnetofonski trak s pozdravi. Na ta pranic so se na domu rajne Marije Caserman zbrali vsi sorodniki, ki obdarovali svetlicami ter poslali pozdrave iz daljne Argentine. Rajna je tedaj ginjna zatrjevala, da je to njen zadnji pranic v življenju. V zameno je nato posla svojemu sinu v Buenos Aires drug trak s svojimi pozdravi in s pozdravnimi voščili vseh navzočih ter posnetki otrkavanja vrhniških zvonov in pesni Iseljencem.

Umrla je lepo sprljena z Bogom tri leta po smrti svojega moža, ki je dočkal tudi 88 let star. K zadnjemu počitku kraj sv. Lena na Stari Vrhnikih jo je spremila velika množica faranov.

RODITELJSKA SESTANKA

Slovenski tečaj dr. Franceta Prešerna v Moronu je priredil 29. nov. t. l., slovenski tečaj Antona Martina Slomška v Ramos Mejia pa 30. novembra t. l. roditeljski sestanek. Na obeh sestankih, ki sta bila prav dobro obiskana, je bilo na sporedu predavanje "Vpliv družine, cerkve in šole na vzgojo", nato pa razgovor o referatu in o vsem, kar se tiče slovenskega tečaja (disciplina, učne knjige, domače naloge, reden obisk, pouk itd).

Vsak sestanek je obsegal tri dele. V Moronu je vodil roditeljski sestanek, ki je bil na Pristavi in se je pričel ob 17. uri, predsednik krajevnega šolskega sveta g. Marijan Pograjc, ki je pristržno pozdravil vse navzoče, posebej pa še referenta Mladinskega odseka Društva Slovencev g. šolskega nadzornika Aleksandra Majhna.

Po lepem in zanimivem predavanju učiteljice gđ. Mije Markežve, je bil razgovor, pri katerem so starši soglasno sklenili naročiti knjigo "Moje veselje" za začetnike. Knjiga, ki bo stala okoli 60 pesov, bo služila pouku v slovenskem tečaju za prva tri šolska leta. Čas naročitve je do 17. decembra. Nato je dal katehet č. g. Matija Lamovšek staršem nekaj nujnih in zelo potrebnih navodil.

Drugi del je obsegal poročilo g. predsednika o dosedanjem delu Kraj. šolskega sveta, zlasti za nove učne sobe. Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. Ivan Gorišek.

Pri tretjem delu se je g. M. Pograjc zahvalil v imenu staršev č. g. kateheta in gđ. učiteljici za izkrenimi besedami za požrtvovalno delo in trud, učenka Mojca Pleško pa v imenu otrok.

Ob zaključku prijetnega in koristnega sestanka se je g. referent Mlad. odseka Društva Slovencev g. nadzornik Aleksander Majhen zahvalil za pozdrav, pozdravil navzoče v imenu uprave DS in jim topla čestital k lepim uspehom in složnemu sodelovanju med domom in slovenskim tečajem.

V Ramos Mejia se je začel roditeljski sestanek po slovenski sv. maši v cerkveni dvorani z ljubkim in skrbno pripravljenim nastopom otrok, ki je bil posvečen njihovim materam. Prepletale so ga deklamacije, petje, prizorčki in podobno.

Po lepem in zanimivem podanem referatu učiteljice Antone Šemrove je bil razgovor. Tudi tu so starši sklenili naročiti začetnico "Moje veselje".

Prav tako je pozdravil navzoče g. referent Mlad. odseka Društva Slovencev g. Aleksander Majhen. Učiteljica gđ. Šemrova je pa priporočala staršem obisk večerne slovenske maše ob prvih petkih, pri kateri vedno pojo otroci njenega tečaja. Učiteljici obeh tečajev sta tudi priporočali otrokom napr. pravkar izišle Kunčičeve mladinske knjige "Gorjančev Pavle".

Pogrebni spreved sta vodila vrhniški dekan in kaplan. Dekan je na grobu imel tudi lep spominski govor, v katerem je poveličeval čednosti rajne Marije Caserman ter jo dajal za vzgled, zlasti njeno potrpljenje in materinsko ljubezen.

G. p. Ivanu Casermanu in njegovemu bratu Jožetu v Rosario ob izgubi ljubeče matere izrekano globoko in iskreno sožalje.

Vsak teden ena

ČE SI LJUBCA TA PRAVA...

Če si ljubca ta prava,
podaj mi roko,
da boš zdrava ostala,
dokler me ne bo.

Če si ljubca ta prava,
podaj mi roko,
saj pojdem na rajšo,
k' me dolgo ne bo.

PROSLAVA 40. LETNICE NASTANKA JUGOSLAVIJE

Na pobudo društva Jugoslovnski Sokol, ki ima svoje prostore v Jugoslov. domu v Dock Sudu, se je ustanovil poseben pripravljalni odbor za proslavo 40 letnice zedinjenja. Ta odbor je priredil v soboto dne 6. dec. t. l. v omenjenem domu proslavo 40 letnice nastanka Jugoslavije. Povabilu prirediteljev se je odzvalo okoli 300 Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki so najprej prisostvovali slavnostni akademiji, nato pa ostali v istem domu na družabni prireditvi, pri kateri se je število udeležencev še zvišalo.

Sporod slavnostne akademije bil zelo obsežen. Po argentinski in jugoslovanski himni je spregovoril otvoritvene besede v srbohrvaščini g. Franjo Holy, za njim je pa povzel besedo predsednik pripravljalnega odbora g. Mate Veža. Govoril je v španščini. Pozdravil je vse goste in na akademiji sodelujoče skupine ter zgoščeno prikazal pomen proslave.

Za pozdravnim nagovorom g. Mate Veže so bili na sporedu še tri govori. Za Srbe ga je imel g. Jovo Djukanovič, v imenu Hrvatov g. dr. Žarko Petružela, v imenu Slovencev pa g. dr. Stanko Kociper. Vsi trije so poudarjali pomen nastanka Jugoslavije za vse tri narode ter nujnost, da ta država obstoja še naprej, urejena pa tako, da bodo v njej vsi zadovoljni. Zbranim gostom je sporočil svoje pozdrave tudi zastopnik beloruske kolonije.

Naslednjo točko je imela slovenska folklorna skupina. Za svoj lep nastop v narodnih nošah je žela splošno priznanje. Po raznih nastopih v Jugoslovanskem domu je znana pevka gđ. Mara Amizič je zatem občuteno zapela tri pesmi, od katerih je bila ena slovenska.

"U oči prvog decembra" je bila recitacija. Podal jo je s poudarkom g. Danilo Beleskič, jugoslovanska folklorna skupina je pa nato izvedla več narodnih plesov ter zanje žela odobravanje vseh navzočih.

Z živo sliko, ki jo je zamislil g. Ivo Vuskovič in ki so jo sestavljale članice in člani slovenske ter jugoslovanske folklorne skupine, je bila nato slavnostna akademija zaključena.

Udeleženci slavnostne prireditve v počastitev 40 letnice nastanka Jugoslavije so ostali še naprej v Jugoslovanskem domu na družabni prireditvi s plesom, ki je trajala pozno v noč. Za veselo razpoloženje je skrbel orkester Anatol Viugov.

Si v zadregi za božično darilo?

Odkrito povemo, da ni lepšega darila kot je

ZBORNIK-KOLEDAR SVOBODNE SLOVENIJE

je ironija še večja i Rankovičeva vlada neprestano zaht, da je treba smatrati begunce iz Jslavije samo za gospodarske begunce ne za politične.

Čemu torej beži Jugoslovani pogosto po nevarnih tujino? Avstrijske oblasti so tako uslužne, da je mogoče poročevadobiti vse potrebne informacije nau mesta, pri beguncih samih. V govorih z njimi in po njihovem popisu si je mogoče ustvariti sliko račun za njihov beg. Seveda je med n tudi nekaj takih, ki ne zaslužijo nič begunske zaščite. Vendar jih ni tahti 20%. Zopet je večja skupina taki enostavno slede vzgledom svojih v in se izseljujejo kot se izseljujejo iz balkanskih držav iz davninev nad temi ljudmi se zopet kažejo komunistične diktature. Vsi normalni državni izseljenci lahko redni potni list. Čista neravnica i zatrjevanje jugoslovanskih oblas sedaj v Jugoslaviji skoro vsakavljan more dobiti potni list i hitve dovoljenje. Kdorkoli je le mučen o jugoslovanskih razmerah, je morda razmehom lahko v hni ali v Zagrebu dobiti potni list i tudi tam stanje pristojbine 0,00 dinarjev, ki jih ne zmore vsaki Belgradu, ki jih centrala birokrje precej težje. Še veliko slabše ježeli. Tam se ko-

munistične razmere od stalinistične dobe niso kaj prida spremenile. Tam komunistični uradniki smatrajo vsake prošjo za potni list za prvo dejanje zločina proti državi, ki ga je treba temeljito preiskovati. Zato je prošnja za potni list tvegana reč. Za mnoge ne preostane drugega kot pustiti vse in se podati preko "zelenih mej". Seveda igra tudi dejstvo, da ima o begunci nekaj več možnosti v prekomorskih deželah, kot izseljenci iz dežel za železno zaveso, svojo pomembno vlogo.

Največji del Jugoslovanskih beguncev pa sestavljajo ljudje, ki so jih pritiskajoče gospodarske in politične razmere, ki vladajo v Jugoslaviji, prisilile, da so zbežadi od doma. Ti nimajo drugega namena, kot, da si na zapadu poiščejo možnost dela in zaslužka. Razgovori s temi ljudmi in tudi uradni preiskovalni spisi pokažejo žalostno sliko dežele, ki ima režim, ki 13 let po vojni ni znal ustvariti niti približno primerne splošne ravni življenja. Tam gospodarski poskusni love drug drugega in le tisti ljudje, ki se ponudijo za oprede novega vladajočega razreda, se morejo dvigniti iz množice revežev. Pretresljivo je poslušati, ko ogorčeni pripovedujejo, kako mora delavec preživljati družino z 9000, 11.000 ali 13.000 dinarji na mesec, kako stanujejo stisnjeni v premal h stanovanjih in kako morajo od letošnje po-

mlali še davek plačevati od svojih be-raških dohodkov. Kdor je živel kaj dalj v Jugoslaviji lahko razume to bedo. Vsa mesečna plača tam ne zadostuje, da bi si delavec kupil obleko. Vsako splošno povišanje povzroča dviganje cen, tako, da je delavec zopet tam, kjer je bil. Kakih večjih stvari kot radijskih aparatov, oprav, zimske suknje si sploh ne more kupiti drugače kot na obroke, ki ga potem more. Pri vsem tem pa morajo ljudje gledati kako komunistični gos-podovalci grade vile, se vozijo v dragih avtomobilih, potujejo po inozemstvu. Celo navadni člani komunistične stranke zaslužijo v tovarnah in uradih 2000 do 3000 dinarjev več na mesec kot drugi delavci, imajo prednost pri na-predovanju in pri dodelitvi dela in sploh neprestano skrbje, da drugi čutijo, da so to člani vladajočega razreda. Ko je po-ročevalec vpraševal begunce, če je o-krožnica centralnega komiteja letos v februarju kaj popravila ravnanje par-tijcev, ko je tako ostro nastopila proti posebnim privilegijem, ki si jih dovoljujejo in proti luksusu, ki ga uganja, so se begunci samo smejali in me vprašali: Ali ne veste, da vrana vrani ne iz-kljuje oči. Besno jezni so begunci govorili o "zunanjih delegacijah", ki jih režim vabi v Dubrovnik in na Avalo, da brž ugotove "zdrave namene režimá" in (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENCI PO SVETU

BRAZILIJA

Med Slovenci v Sao Paulu
Komaj smo stopili v pomlad, je že pritisnila vročina. "Kot o sv. Jakobu", bi rekli, če bi bili — doma. Tu pa rečemo: Vročina kot o Božiču. Ni čudno, če se človek pošteno potji pri vsakem delu, ki ga opravlja. Tudi če — čečka po papirju.

Nekaj novic se je nabralo, da boste zvedeli kako se imamo v Sao Paulo. Ne morem napisati: Novice iz Braziliije, ker je tako velika, potem pa, ker vem, da skoro v vsakem večjem brazilskem mestu najdeš Slovence z družinami, ki bi prav lahko tudi poročali kako živijo, delajo in napredujejo.

V S. Paulu smo 12. oktobra zopet začeli s skupno slov. mašo, ki se vrši enkrat na mesec, potem, ko se je č. g. Lojze Ilc srečno vrnil s potovanja po Evropi. Vsa prejšnja družba se je zbrala. Niti eden ni majkal. Nasprotno, še pomnožila se je naša skupnost. G. ing. Jože Bavdaz, ki se je poročil pred nekaj meseci v Buenos Airesu, je s svojo gospo Senjo pomnožil naše vrste. Ena slovenska družina več med nami.

Toda tudi žalost in smrt sta doleteli našo slov. skupnost in sicer družino g. Bertonec. Umrli ji je sin Anton v cvetu mladosti. Zavrata, težka bolezen, ga je mučila že dolge mesece. V mesecu sept. je izdihnil, ko ni bilo zanj nobene pomoči več. Večina rojakov je prepozno zvedela za žalostni dogodek, tako, da se niti niso udeležili spremstva na zadnji poti. Izrazili smo jim kasneje svoje globoko sožalje.

Zadnjo soboto v oktobru pa se nas je zbralo lepo število povabljenih pri g. Mestniku Jožetu. S svojo gospo soprogo Marijo roj. Marn sta praznovala 10 letnico poroke in neskajljene družinske sreče. Istočasno smo se spominjali, da smo pred 10 leti zagledali to neznano brazilsko deželo, v kateri smo našli svoj novi dom in mir. G. Mestnik je v svojem domu, kateremu je prizidal veliko pletilnico svojega podjetja "Planika", napravil za to priliko pravo gostijo. V vselem razpoloženju in ob petju slov, narodnih pesmi navzočih nam je hitro mineval čas. Mlado in staro se je zavrtelo ob zvokih poskočnih slov. polk, posnetih na plošče.

Ne samo zaradi veselega razpoloženja, temveč tudi zaradi nujne potrebe po ohranitvi medsebojnih vezi in gojitev slov. jezika, zlasti pri mlajših, tu rojenih, je nadvse priporočljivo, da se čim večkrat zberemo in običemo. Dve naslednji nedelji smo se zbrali enkrat pri Jančarjevi in drugič pri Črnugljevici družini. Vedno smo se razšli v zadovoljni zavesti in spoznanju: družji nas slovenska beseda in zavest pripadnosti k slovenskemu narodu, katerega živi člani hočemo biti. V.M.

"Tako lepe knjige pa že dolgo nisem imel v rokah"

To so besede, ki jih je izrekel slovenski oče, ko je na Marijin praznik v ponedeljek na Miklavževem večeru v Slovenski hiši dvignil Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1959.

Tako bodo dejali tudi vsi drugi, ko bodo videli to lepo in zanimivo knjigo, ki obsega 288 strani velikega formata in stane samo 112 pesov. Naj ne bo Slovenca, ki bi bil brez nje!

potolaženi sedejo v Belgradu v spalni voz ali na avion.

Večina jugoslovanskih beguncev so mladi ljudje od 18 do 30 let. Najbolj jih tlači to, da režim v kali zatire vsako osebno podjetnost. "Če ne vstopiš v komunistično stranko ali vsaj ne hliniš komunističnega mišljenja, sploh ne moreš nikamor." "Mi bi pa radi svobodno dihal, napredovali in zaslužili", tako nekako so ponavljali v glavnem vsi isto. So to delavci v tovarnah, ali kmetijski delavci ali pol obrtniki, ki jim je davčni sistem potisnil dohodke pod eksistenčni minimum, ali kmetijski sinovi, ki so obupali, ker jim celo pri nabavi poljedelskih strojev delajo težave, če niso v "zadruhu". Veliko jugoslovanskih beguncev ima kje v daljnem svetu sorodnika ali prijatelja, ki jim je že oskrbel kako zaposlitev ali je pripravljen pomagati. Ne razumejo zakaj bi pri takih priložnostih morali trpeti, da jim komunisti pokvarijo vse življenje. Značilno pa je, da je v taboriščih zelo malo izobražencev, malo inženirjev, malo tehnikov in malo trgovcev. Ti ljudje večinoma piščejo pota, da zapuste deželno legalno. Pogosto imajo že službeno pogodbo s podjetjem v inozemstvu v žepu. Za vse urade, ki imajo z jugoslovanskimi begunci opravka, nastane vprašanje, ali so ti bežeči ljudje politični

KANADA

Življenje Slovencev v Torontu in ostalih središčih

Poročili so se: G. Bogomir Prelec iz Pertotče in gdč. Kristina Flisar iz Tišine v Prekmurju; g. Janez Lovšin in Ribnica in gdč. Ivana Wonta iz Spitalča; g. Stanislav Skočir iz Drežnice in gdč. Matilda Basaj iz Predoselj na Gorenjskem; g. Jože Petek iz Sodražice in gdč. Nežka Žgajnar iz Prežganja.

Krščeni so bili: Stanislav Korošec sinček Stanislava in Gertrude roj. Pajnsi; Ivana Hreščak, hčerka Ludovika in Ivanke roj. Šajn; Robert Franc Ferkul, sinček Antona in Klare Marije roj. Kern; Stanislav Smrekar, sinček Stanislava in Anice roj. Marn; Irena Oseli, hčerka Florijana in Terezije roj. Kristof; Ignacij Frančišek Skalič, sinček Ignacija in Marije roj. Vori; Rožamarija Zakrajšek, hčerka Martina in Julke roj. Arha; Vivijana Marija Ljubič, hčerka Ivana in Marije roj. Mršnik; Mihael Tratnik, sinček Antona in Ivanke rojene Smrtnik.

Bogoslovce Franc Skumavec je prejel diakonat. V mašnika bo pa posvečen maše meseca 1959.

AVSTRALIJA

Novi Slovenci v Avstraliji. V Adelajdu so v družini Rudolfa Viranta in njegove žene Alojzije, roj. Žakelj dobili Marjančka; Franca Dežmana in njegovo življensko družico Magdaleno, roj. Struckl, istotam, je razveselil sinček Franc Anton Robert; v družini Armand Zornada in Marcele, roj. Jucna imajo Maksimilijana Armanda; v družini Milana Vrabca in Natalije, roj. Luin pa hčerko Nadjo Marijo. V družini Antona Brumen in Matilde, roj. Urbančič v Nangwarryju imajo sina Romana. V Ascot Vale je družino Jožefa Vratariča in Juce, roj. Stanislavjevič razveselil sinček Jože, v Geelongu so dobili v družini Jožeta Vrtačiča in Jerice, roj. Črnič sina Jožka Štefana. V istem kraju se je v družini Ivana Mrharja in Antonije, roj. Magajna rodil sin Marijan. V North Fitzroyu sta dobila Alojzija Kavas in Marija, roj. Režonja sina Lojzka, v Hawthornu je pa družino Stanka Šumrada in Kristine, roj. Sterle razveselil sinko Janezek.

Parola V. Čeh Ivan Klobas in Wilhemina Langereis.

USA

Dramatsko društvo Lilija je letošnjo gledališko sezono začelo z Galdonijevim komedijo "Beneški trojčki". Igro so uprizorili z velikim uspehom v Cleveand.

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Iz Severne Amerike poročajo o že skoro zaključenih razgovorih argentinskega min. za narodno gospodarstvo dr. Carrilla s predstavniki amer. vlade za odobritev novih kreditov Argentini za ureditev njenega sedanjega slabega gospodarskega položaja. Po teh poročilih bo Argentina dobila iz Mednarodnega Monetarnega Sklada 75 milijonov dolarjev, od raznih drugih privatnih ameriških denarnih ustanov pa skoro 300 milijonov dolarjev. Višina vseh odobrenih kreditov bo dosegla 360 milijonov pesov.

V Buenos Airesu je prišla skupina strokovnjakov francoske industrijske družbe

begunci ali pa jih je treba uvrstiti v novo kategorijo, ki jo imenujejo gospodarski begunci. Dejansko zelo redki morejo dokazati, da jih je policija preganjala. Vendar moramo reči, da sta politika in gospodarstvo v komunistični državi tako tesno povezani, da ju je komaj ločiti. Tudi marksistični nauk jih ne loči. Treba je torej gospodarsko revščino v Jugoslaviji spojit v eno in jo smatrati kot del celote skupno z zadržljivo atmosfero politične in duhovne sužnosti. Sicer pa je tudi med jugoslovanskimi begunci precej, morda kakih 30%, takih, ki so jih pred vsem politični razlogi pognali v begunstvo. To so večinoma nekdanji, sedaj pomiloščeni politični zaporniki, sinovi nekdanjih četnikov ali ustašev, ki morajo trpeti za dela svojih staršev. Te ljudi obsojajo za vsako malenkost izredno strogo ali pa jih celo kaznujejo brez povišanja in vzroka. Tem je življenje v Jugoslaviji res hudo kot v "peklu". Če iščejo delo, jim pravijo: "Takih ne moremo trpeti med nami". To je čista politična diskriminacija, celo preganjanje, gotovo pritisikanje, ki ga nikakor ne moreš označiti za "gospodarsko — poslovno" in zato tudi teh beguncev ni mogoče uvrstiti med take, ki so bežali iz gospodarskih, krušnih, nepolitičnih razlogov.

Sofremines, ki bo skupno z argentinskimi rudarskimi izvedenci napravila in tudi izvajala načrte za dvig proizvodnje premoga v rudniku Río Turbio od 260.000 ton na 2.900.000 ton letno.

Argentinska petrolejska družba je sklenila v zadnjem času dve važni pogodbi z družbama Esso S. A. Petrolera Argentina — ameriški kapital — in Shell Argentina Limitada — angleški kapital. Obe družbi sta doslej v Argentino uvažali petrolej, v bodoče ga bosta pa sami črpali za račun Argentinske državne petrolejske družbe. V ta namen bosta vložili za izvajanje teh del kakih 200 milijonov dol. Med tem je odstopoval v Bs. Aires tudi predsednik ameriške družbe Pan American Oil Co, ki v Argentini že dela na povečavi proizvodnje petroleja. Po razgovoru s predsednikom republike dr. Frondizijem je odpotoval z letalom v Comodoro Rivadavia in v pristanišče Deseado, kjer Amerikanci za račun Argentinske petrolejske družbe že vrtajo nove petrolejske vrelce.

V Argentini imamo v zadnjem času stavko mesarjev. Samo v Buenos Aires je zaprtih 20.000 mesnic. Mesarji pravijo, da morajo frigorifikom predrago plačevati meso in da zaradi tega tudi stavkajo. Državni frigorifikali so pa objavili, da bodo v samem Buenos Airesu odprli 500 novih tržnic, kjer bodo meso prodajali po zmernih cenah.

PO ŠPORTNEM SVETU

Prvenstvo A.F.A. (Arg. Nog. Zveze): Prvo mesto v prvi ligi bo skoraj gotovo zasedel Racing, ki ima pet točk naskoka pred San Lorenzom. Temu resno ogrožajo drugo mesto Boca Juniors in Atlanta, morda še tudi lanski prvak River Plate. Izpadel pa bo Tigre, na čigar mesto bo prišel Ferrocarril Oeste, ki si je osvojil naslov prvaka B-lige. Iz te lige bo izpadel San Telmo.

Jesenski prvak Slovenske nogometne cone lige je postal Rudar. Drugo plaširanj Branik iz Maribora ga je v predzadnjem kolu premagal kar z 6:1. Ilirija je prvak Ljubljanske podzveze, Nova Gorica pa Primorske podzveze.

V Limi je XXVII. južnoameriško bokarsko prvenstvo. Sodelujejo tudi argentinski amaterji, ki se kar dobro uveljavljajo in so resni kandidati za naslove v nekaterih kategorijah.

Italijansko teniško moštvo, ki igra za Davisov pokal: V finalu bo igralo z ZDA. V Sarajevu je te dni pričel mednarodni

šahovski turnir. Poleg 9 domačih moštrov sodelujejo še Argentinec Eliskases, Avstrijec Lokvene in Nemeč Rehlstal.

Tudi v Sloveniji se nogometni kritiki pritožujejo nad nesportnimi pojavi na igriščih. Kazensko sodišče je moralo izreči mnogo kazni zaradi nediscipliniranosti in surovosti igralcev na nogometnih igriščih. Nadvse pa je zanimiv primer igralca Gadenja iz Jesenic. Tega so kaznovali s 15-dnevno prepovedjo igranja, ne zaradi surove igre, ampak zato, ker je sodniku izmaknil listek z imeni izključenih in opominjanih igralcev in ga nato — pogoltnil...

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Duhovno življenje. December 1958. Vsebinska: Slovenci pozdravljajo novega papeža; Novi papež Janez XXIII.; Centinela de su época (La Nación); Zastalo je srce, a njegov duh živi dalje (S. A.); Legija dostojnosti (Prof. Geržinič); Bogu naproti (J. K.); Pojdimo v Betlehem in pogledjmo... (škof dr. Rožman); Božji gorečnik 19. stoletja (Dr. Filip Zakelj); Svetemu Očetu v spomin (Gr. Mali); Fant fantu (Stanko L.); Zemske oči; Angelsko češčenje za molčečo Cerkev (Gregor Mali); Po svetu; Meja (Gregor Hribar); Gledam (Yl Knotts); Vesti iz domovine; Med Slovenci po svetu; Don Kamil; Tri minute dobre volje in otroška priloga Božje stezice.

Mladinska vez. December 1958. Vsebinska: Mi-Vi-Oni (Kajtimar Kdo); Kar ni zmogla domovina; Tudi Slovenija ima nafto; Za starši v Argentino (Jamnikov); Intimna vprašanja; Odgovora na anketo Mlad. vezi; Jezikovni kotiček: O slovenski obali; Na trgu (E. T.); SDO ima novo vlado. Križanka.

PROŠNJA

V Velesovem pri Kranju, ki je znana Marijina božja pot na Gorenjskem, bi radi naredili nove orglje. Vse tamošnje župljane in one, ki so hodili tja na božjo pot, prosimo, da podpro to akcijo s svojimi prispevki, ki jih lahko izročijo v Dušnopastirski pisarni v ulici Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Blagajniške posle DS je v pretekli poslovni dobi po odhodu g. Emila Cofa vodil g. Lojze Horvat. Iz njegovega poročila na zadnjem občnem zboru posnemamo:

Delo blagajnika je obstajala v glavnem v izterjavanju zaostale naročnine. Poravnalo jo je okrog 20% članov. Posmrtna se je zvišala na 2.300 pesov. Za pripravljane spominskih proslav se je ustanovil sklad za spominske proslave, ki bo vsako leto na 7. prosinca, je mesečni dohodek društva znašal okrog 3.200 pesov. Iz podatkov je razvidno, da delovanje društva vzdržuje okrog 450 članov. Društvo je imelo do 31. avg. 1959 skupno \$ 41.771,47 pesov stroškov in prav toliko dohodkov. Društvena aktiva je bila \$ 74.094,38, pasiva prav toliko. Dohodki podpornega sklada so znašali \$ 14.354,16, izdatki pa \$ 11.222,55. Posmrtninski sklad je imel dohodkov \$ 23.919,10, izplačane posmrtnine so pa znašale \$ 6.900. Mladinski

KEGLJAŠKI KLUB vabi na SILVESTROVANJE

ob zvokih glabe — v kladno naravo na

SLOVENSKO PRISTAVO

Na razpolago bo domače krvavice in hladne pijače.

Z a č e t e k o 21. — K o n e c ?

D R U Ž A B N A P R I R I D I T E V

Slovske besede

bo v soboto 2 decembra 1958

v običajni prostorih v SANCTIUGARES

Igra znani orke Mouline Rouge

JAVNI OTAR Francisco bi Cascante

Escriba Público
Uruq 387

T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

PAKETIA BOŽIČ

vsakovrstne, kaludi zdravila, šivalne stroje, rad aparate, dvokolesa itd. najboljšajceneje pošilja

Jadr-Pak

Charcas 761 in 7— TE 31-8788
HOTELIFICO

Uradne ure od ure, ob sobotah od ure.

Pismena naročila tudi denar, pošiljajte po giral ali z bančnim čeka

ZDENKALEČAK
Casilla de Corre - Buenos Aires
Vsi paketi so zani in prispejo v h.

Znatno je cene!

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob prezgodnji smrti našega dragega moža in očka

CVETKA ZUPANČIČA

bili v pomoč in tolažbo, darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti, naša najlepša zahvala.

Posebna zahvala pa g. dr. Starcu za opravljene molitve na domu, vodstvo pogrebnega sprevoda na pokopališče San Martin in tople poslovilne besede ob odprtjem grobu.

Vsem: Iskreni Bog plačaj.

Žena Ivanka, roj. Majer
in otroka Ivanka ter Franci

Villa Ballester, 8. decembra 1958.

Vozne listke za potovanje z železnico, z letali ali z ladjami, nabavo potrebnih dokumentov — potnih listov, dovoljenj za obisk svojcev v Kanadi ali za stalno naselitev v tej deželi, preskrbo viz, zamenjavo denarja, odpošiljatev paketov z najboljšim blagom in denarnih pošilk Vašim svojcem v domovino oskrbi po najnižje možnih cenah hitro in solidno novo slovensko podjetje v Kanadi
TRAVELWAYS SERVICE
626 Bloor St. W., Toronto 4, Ont.
C a n a d a

LOJZE NOVAK

izključno zastopstvo

BUMAR, S. R. L.
Avda de Mayo 302 - T. E. 658-7083

Ramos Mejia

nudi slovenski skupnosti po najboljših cenah — tudi na dolgoročno odplačevanja — najboljše električne hladilnike, televizijske aparate, pralne stroje, štedilnike, radijske aparate, kolesa, električne črpalke za vodo, ventilatorje, šivalne stroje in vse druge potrebščine za dom.

PRIDEM TUDI NA DOM. Klicati T. E. 658-7083 ali osebno v trgovini.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO
ARGENTINO
Central B

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 5824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 571282

sklad je imel 12.114,95 pesov dohodkov in ravno toliko izdatkov. Sklad za pripravljane spominskih proslav razpolaga z zneskom \$ 1.271,50, sklad za izdajo knjige o Slovencih pa s \$ 1.680.—.

OBVESTILA

Slov. kat. akad. starešinstvo ima svoj redni občni zbor v soboto dne 12. novembra 1958 ob 18. uri v prostorih na Ramon Falcon 4158. Dnevni red je običajen. Vse člane lepo vabi — odbor.

TRAJNO DARILO za otroke je knjiga, ki jo je napisal Mirko Kunčič: G O R J A N Č E V P A V L E K in jo je prav za praznike izdala Slovenska kulturna akcija. Cena: broš. 50.—; kart. 70.— in platno 90.— pesov. Povest bo zajela vsakogar, kdor ljubi slovenski svet in želi, da bi otroci ohranili ljubezen do slovenske besede.

Uprava Slovenske Besede ponovno prosi vse naročnike, da odgovore na pismo, ki ga jim je poslala uprava. Naročnino lahko plačajo v Dušnopastirski pisarni ali z denarno nakaznico na naslov: Pablo Masic, Ramon Falcon 4158, Buenos Aires.

Izlet Družabne pravde bo v nedeljo 11. januarja 1959 v Tigre. Podrobnosti bomo še objavili. Družabna pravda.

Sestanek članov Slovenskega kat. akad. društva bo v soboto ob pol sedmi uri zvečer dne 13. decembra v Slovenski hiši Ramon Falcon 4158, Capital Federal. Predaval bo vseuč. prof. g. dr. Ignacij Lenček o temi "Čas in mi". Po sestanku bo izredni občni zbor. Prosimo za polnoštevilno in točno udeležbo.

Sprejem v Barogovo misijonišče v Slovenski vasi v Lanusu. S prihodnjim šolskim letom bo Barogovo misijonišče v Slovenski vasi v Lanusu odprlo svoja vrata tistim slovenskim fantom, ki imajo veselje do učenja in bi želeli postati misijonarji-duhovniki Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega (lazaristov).

Sprejemajo se gojenci za četrti razred ljudske šole in ostale višje razrede. V slovenski vasi se sprejemajo kot notranji gojenci, z vso oskrbo v misijonišču. K svojim družinam se bodo vračali ob počitnicah ali po dogovoru.

Prijavitelj se je treba vsaj do konca januarja prihodnjega leta, ali osebno v Barogovem misijonišču ali pismeno na začasni naslov: Rev. Janez Petek CM, Cochabamba 1467, Capital.

Vsa nadaljnja pojasnila dobite v Barogovem misijonišču ali pismeno na omenjenem naslovu.

Vodstvo Barogovega misijonišča

V založbi "JADRANA" sta izšli dve novi plošči, ki ne smeta manjkati v Vaši zbirki:

V-10 KJE SO TISTE STEZICE
SNEGA ZA TO LETO
ENA PTIČKA MI POJE

V-11 NOCOJ NE MOREM SPATI
RADUJ ČLOVEK MOJ
GLEJ ZVEZDICE BOŽJE
NA POLNOČI GREDE

Poje Tercet sester Fink in B. Fink — spremlja na klavir in harmonij A. Geržinič.

Plošče se dobe — kljub omejenemu številu — kot običajno, pri: F. Fajfar — Florida, P. Homan — Munro, F. Hribovšek — Ramos Mejia, S. Lipušček — San Justo, O. Pavlovčič — San Martin, S. Reven — Lanus, Slovenska pisarna — Ramon Falcon in pa pri

J A D R A N S. R. L.

25 de Mayo 533/3 Buenos Aires

Slovensko planinsko društvo

vabi članstvo na

občni zbor

dne 14. decembra 1958 ob 17.30
v prostorih restavracije Ilirija
Alvarado 350 Ramos Mejia